

Hodnocení diplomové práce

Diplomant: Jáchym Šimek

Názov diplomovej práce: *Váha spektaklu, hodnota iluze / The Weight of the Spectacle, Value of Illusion*

Vedúci diplomovej práce: Nik Timková, MFA & MgA. Jakub Hošek, MgA. Josef Bolf

V *Kráľovi Learovi* hovorí Shakespeare o „gilded butterflies“. O mnoho storočí neskôr sa veta *We will all laugh at gilded butterflies* objaví vytetovaná na tele Megan Fox. Zostáva v nej drama, tragédia, póza, ornament, telo, popkultúra, niečo veľmi staré a zároveň úplne súčasné. Spomíname to preto, že Jáchymova diplomová práca sa pohybuje v podobnom priestore presunov. Obrazy uňho prichádzajú z rôznych časov a rôznych intenzít. Z opery, arény, súdu, kostola, démonológie, anime, zberateľských figúrok, herných svetov, divadelných kulís, osobnej pamäti aj digitálneho modelu. Nestretávajú sa ako citácie, ale ako materiál sveta, ktorý sa ešte stále pokúša nájsť svoju presnú formu.

Johanna Hedva v texte *Notes at a Dawning* píše: *Mysticism or fear: pick one*. Pri Jáchymových prácach sa nám nechce vybrať iba jedno. Mystika, strach. . ornament, úzkosť, technológia aj ručný dotyk v nich existujú naraz. Niekde v pozadí tohto sveta sa môže mihnúť aj chladná bábkovosť Jordana Wolfsona, jeho technologické telá a zneistené afektívne stroje. U Jáchyma je však figúra viac soft, gotickejšia a zraniteľnejšia. Hrá rolu, prináša gesto, ponúka atribút alebo dar a cez svoju materiálnu naloženosť hľadá zblíženie, kontakt s niekým(niečím) druhým.

Jáchym Šimek bol počas štúdia autorom, ktorého práca vyrastala vždy z vnútornej nevyhnutnosti. Za jeho prácami sme hneď od začiatku cítili silnú osobnú skúsenosť, obrazový svet a nutkavú potrebu dostať von niečo, čo sa najskôr nedá jednoducho prerozprávať. Dôležitou líniou jeho štúdia bolo postupné hľadanie prekladu toho ako vlastné predstavy, fantazijné priestory a vnútorné scény previesť do materiálu a do jazyka, ku ktorému sa môžeme priblížiť. Počas rokov v ateliéri sme sledovali, ako sa Jáchym snaží nacítiť, porozumieť, posunúť, prepojiť sa. Ako ukázať vnútornú krajinu v najintímnejšom detaile a zároveň ju nezamknúť pod súkromný kód.

Tento pohyb smerom k okoliu: k ateliéru, diváctvu, spolupráci, spoločnému jazyku—považujeme za veľmi dôležitý. Jáchymova práca má úprimný záujem o zrozumiteľnosť. Jeho obrazy a objekty pôsobia ako pokus vyrozumiť sa so svetom, ktorý často hovorí cez masky, kulisy, očakávania a pridelené role.

Diplomová práca *Váha spektaklu, hodnota iluze* tento vývoj koncentruje do súboru obrazov—reliéfov a figúr na rozhraní obrazu, sochy a scény. Vidíme priestory authority, rituálu a očakávania: súdnu sieň, operu, kostolné varhany, arénu, schodisko. Vidíme telá a figúry, ktorým bola pridelená rola skôr, než sa stihli zorientovať. Nieкто má stáť pred autoritou. Nieкто má vystupovať. Nieкто má bojovať. Nieкто má priniesť dar démonovi. Nieкто má byť pozorovaný. Jáchyma zaujíma chvíľa, keď sa pripravená situácia začína rozpadáť a plánovaný veľký dramatický moment sa zmení na zvláštnu pauzu.

Veľmi podstatný je spôsob, akým Jáchym pracuje s technológiou a sochárstvom. 3D modelovanie, digitálne prostredie, formy, odlievanie a klasické sochárske uvažovanie o povrchu používa ako jeden prirodzený pracovný celok. Súčasná technológia sa stretáva s archaickou túžbou vytvoriť reliéf, fragment, ruinu budúcej minulosti. Polymerová sádra funguje ako prostriedok kontaktu. Ako spôsob, ktorým sa obraz približuje k telu, oku, priestoru a niekomu druhému.

Sivý, takmer monochrómny povrch reliéfov odoberá obrazom rýchlu zvodnosť a vedie nás k pomalému čítaniu. Sledujeme ruky, záhyby, masky, schody, publikum, nástroje, kvety, zbrane, architektúry, nejasné autority a drobné výbuchy vnútri kompozície. Detail je spôsobom myslenia. V detaile sa veľká štruktúra drobí a spektakel sa stáva ľudským, trápny, dojímavým, absurdným aj temným.

Na Jáchymovej práci si ceníme schopnosť vstrebávať rôzne vizuálne zdroje bez potreby zoradiť ich do referenčného zoznamu. Anime, manga, bábkové divadlo, zberateľské figúrky, renesančné kompozície, opera, hry, popkultúrne fragmenty a klasické sochárske formy sa uňho stávajú súčasťou jednej obrazovej pamäti. Jáchym nimi myslí. V jeho práci sa detské stretáva s démonickým, smiešne s tragickým, digitálne s archaickým, osobné so spektakulárnym. V tomto miešaní vzniká jeho vlastný autorský jazyk.

Jáchymova diplomová práca je práca o ilúzii, ktorá má váhu. O obrazoch, ktoré chcú byť čítané pomaly. O rolách, ktoré sa dajú niesť, pokriviť, odmietnuť alebo na chvíľu podržať v rukách ako zvláštny dar. *Váhu spektaklu, hodnotu iluze* vnímame ako vyzreté a presvedčivé završenie Jáchymovho štúdia. Počas štúdia na AVU si vybudoval rozpoznateľný obrazový svet a v diplomovej práci našiel presnejší spôsob, ako ho materializovať a sprístupniť druhým. Ukazuje predstavivosť, citlivosť, pracovnú vytrvalosť, schopnosť premýšľať cez detail a schopnosť spojiť osobnú imagináciu so širšími kultúrnymi, technologickými a teoretickými rámcami.

Diplomovú prácu Jáchyma Šimka odporúčame k obhajobe a navrhujeme hodnotenie 1 – *výborně*.

V Prahe dňa 5. 6. 2026

Nik Timková, MFA

MgA. Jakub Hošek

MgA. Josef Bolf